

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 78/659/ЕИО

от 18 юли 1978 година

за качеството на сладките води, които се нуждаят от опазване или подобряване, за да са годни за живота на рибите

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаването на Европейската икономическа общност и в частност членове 100 и 235,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Асамблеята ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Икономическия и социален съвет ⁽²⁾,

като има предвид, че опазването и подобряването на околната среда налагат конкретни мерки за опазване на водите от замърсяване, включително сладките води, годни за живота на рибите;

като има предвид, че е необходимо от екологична и икономическа гледна точка да се опазват рибните популации от различни вредни последици в резултат от изхвърлянето на замърсяващи вещества във водите, като в частност, намаляването на броя на рибите от някои видове и понякога дори изчезването на някои от тях;

като има предвид, че програмите за действие на Европейските общности в областта на околната среда от 1973 г. ⁽³⁾ и от 1977 г. ⁽⁴⁾ предвиждат съвместното определяне на целеви показатели за качество, посочвайки различните изисквания, на които трябва да отговаря околната среда, и в частност, определянето на параметри, валидни за водата, включително сладките води, годни за живота на рибите;

като има предвид, че различие между разпоредбите, които вече се прилагат или са в процес на подготовка в отделните държави-членки по отношение на качеството на сладките води, годни за живота на рибите, може да създаде неравни условия за конкуренция и поради този факт да има пряко отражение върху функционирането на общия пазар; като има предвид, че поради това следва да се пристъпи към сближаването на законодателството, предвидено в член 100 от Договора;

като има предвид, че е необходимо това сближаване на законодателството да се допълва с действие на Общността, насочено към постигането, чрез по-пълно правно уреждане, на една от целите на Общността в областта на опазване на околната среда и подобряване на качеството на живота; като има предвид, че в тази връзка следва да се предвидят специални разпоредби; като има предвид, че тъй като специалните правомощия за

⁽¹⁾ ОВ С 30, 7.2.1977 г., стр. 37.

⁽²⁾ ОВ С 77, 30.3.1977 г., стр. 2.

⁽³⁾ ОВ С 112, 20.12.1973 г., стр. 3.

⁽⁴⁾ ОВ С 139, 13.6.1977 г., стр. 3.

действие, изисквани за тази цел, не са предвидени в Договора, следва да се приложи член 235;

като има предвид, че с оглед да се постигнат целите на директивата държавите-членки трябва да посочат водите, за които тя ще се прилага, и да определят граничните стойности, съответстващи на някои параметри; като има предвид, че посочените води трябва да съответстват на тези стойности в срок от пет години, считано от посочването;

като има предвид, че следва да се предвиди сладките води, годни за живота на рибите, да се разглеждат, при определени условия, като съответстващи на стойностите на параметрите, които се отнасят за тях, дори ако известен процент от взетите от тях проби не отговаря на посочените в приложението стойности;

като има предвид, че за да се осигури контролът на качеството на сладките води, годни за живота на рибите, следва да се взема минимален брой проби и да се извършват измервания на параметрите, посочени в Приложението; като има предвид, че това вземане на проби може да се намалява или прекратява в зависимост от качеството на водите;

като има предвид, че някои природни условия се използват от контрола на държавите-членки и че поради това следва да се предвиди възможността за изключения от настоящата директива в някои случаи;

като има предвид, че научно-техническият прогрес може да наложи бързо привеждане в съответствие на някои от изискванията, определени в приложенията към настоящата директива; като има предвид, че за да се улесни прилагането на необходимите за тази цел мерки, следва да се предвиди процедура за тясно сътрудничество между държавите-членки и Комисията в рамките на комитет за привеждане в съответствие с научно-техническия прогрес,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член I

1. Настоящата директива се отнася за качеството на сладките води и се прилага за водите, посочени от държавите-членки, като нуждаещи се от опазване или подобряване, за да са годни за живота на рибите.

2. Настоящата директива не се прилага за водите на естествени или изкуствени басейни, използвани за интензивното развъждане на риба.

3. Настоящата директива има за цел да се опазва или да се подобрява качеството на течащите или стоящите сладки води, в които живеят или биха могли да живеят, ако замърсяването е намалено или отстранено, рибите, принадлежащи към:

- автохтонните видове, които представляват природно разнообразие;
- видовете, чието наличие е преценено като желателно за целите на управлението на водите от компетентните органи на държавите-членки.

4. По смисъла на настоящата директива:

- води за пъстървови риби са водите, в които живеят или биха могли да живеят рибите, принадлежащи към такива видове като съомга (*Salmo salar*), пъстърва (*Salmo trutta*), липан (хариус) (*Thymallus thymallus*) и бяла риба (*Coregonus*),
- води за шаранови риби са водите, в които живеят или биха могли да живеят рибите, принадлежащи към шаранови (*Cyprinidae*) или към други видове като щука (*Esox lucius*), костур (*Perca fluviatilis*) и змиорка (*Anguilla anguilla*).

Член 2

1. Физико-химическите параметри, приложими за посочените от държавите-членки води, са дадени в Приложение I.
2. За прилагането на тези параметри водите се разделят на води за пъстървови риби и води за шаранови риби.

Член 3

1. Държавите-членки определят за посочените от тях води съответни стойности на параметрите, определени в Приложение I, доколкото тези стойности са дадени в колона „О” или в колона „З”. Те спазват бележките в тези две колони.
2. Държавите-членки не определят по-ниски стойности от дадените в колона „З” на Приложение I и се стремят да спазват стойностите, дадени в колона „О”, отчитайки прогласения в член 8 принцип.

Член 4

1. Държавите-членки извършват първоначалното посочване на водите за пъстървови риби и на водите за шаранови риби в срок от две години, считано от съобщаването на настоящата директива.
2. Държавите-членки могат впоследствие да извършват допълнителни посочвания.
3. Държавите-членки могат да преразглеждат посочването на някои води поради наличието на непредвидени към датата на посочването фактори, отчитайки прогласения в член 8 принцип.

Член 5

Държавите-членки съставят програми с оглед да се намали замърсяването и да се гарантира, че посочените води в срок от пет години, считано от посочването, извършено в съответствие с член 4, ще съответстват на стойностите, определени от Държавите-членки, както и на бележките, дадени в колона „О” и „З” на Приложение I.

Член 6

1. С оглед прилагането на член 5 посочените води се приемат за съответстващи на разпоредбите на настоящата директива, ако пробите от тези води, взети съгласно минималната честота, посочена в Приложение I, на едно и също място за вземане на проба и в продължение на период от дванадесет месеца, показват, че те спазват на стойностите, определени от държавите-членки в съответствие с член 3, както и на бележките в колона „О” и „З” на Приложение I, що се отнася до:

- 95% от пробите за следните параметри: рН, DBO₅, нейонизиран амониев йон, общо количество амониеви йони, нитрити, общо количество остатъчен хлор, общо количество цинк и разтворима мед. Ако честотата на вземане на проби е по-малка от едно вземане на проба на месец, посочените по-горе стойности и бележки трябва да се спазват за всички проби;
- процентите, посочени в Приложение I, за следните параметри: температура и разтворен кислород;
- средната концентрация, определена за параметъра „суспендирани вещества”.

2. Неспазването на стойностите, определени от държавите-членки в съответствие с член 3, или на бележките в колона „О” и „З” на Приложение I не се взема предвид при изчисляването на процентите, предвидени в параграф 1, когато то е последица от наводнения или други природни бедствия.

Член 7

1. Компетентните органи на държавите-членки извършват вземането на проби, чиято минимална честота е определена в Приложение I.

2. Когато компетентният орган установи, че качеството на посочените води е чувствително по-високо от това, което би било в резултат от прилагането на стойностите, определени в съответствие с член 3, и бележките в колона „О” и „З” на Приложение I, честотата на вземане на проби може да бъде намалена. Ако няма замърсяване или риск от влошаване на качеството на водите, съответният компетентен орган може да реши, че не е необходимо вземането на проби.

3. Ако от вземането на проба е видно, че не е спазена стойност, определена от държава-членка в съответствие с член 3, или бележка, дадена в колона „О” или „З” на Приложение I, държавата-членка установява дали това състояние е случаен факт, последица от природно явление или се дължи на замърсяване и приема съответните мерки.

4. Точното място на вземане на проби, разстоянието от него до най-близката точка на изхвърляне на замърсители, както и дълбочината, на която трябва да се вземат пробите, се определят от компетентния орган на всяка държава-членка в зависимост, в частност, от местните условия на околната среда.

5. В Приложение I са посочени определен брой сравнителни методи за анализ, които да се използват при изчисляването на стойностите на съответните параметри. Лабораториите, които използват други методи, трябва да се уверят, че получените резултати са равностойни или сравними с тези, посочени в Приложение I.

Член 8

Прилагането на мерките, приети по силата на настоящата директива, не може в никакъв случай да има за ефект увеличаването, пряко или непряко, на замърсяването на сладките води.

Член 9

Държавите-членки могат по всяко време да определят по-строги стойности за посочените води от тези, предвидени в настоящата директива. Те могат също да приемат разпоредби във връзка с други параметри, освен тези, предвидени в настоящата директива.

Член 10

В случая на сладки води, пресичащи или съставляващи граница между държави-членки, и които едната от тези държави възнамерява да посочи, двете държави се съвещават, за да определят частта от тези води, за която директивата би могла да се прилага, както и произтичащите последици за общите целеви показатели за качество, които се определят от всяка държава-членка след съгласуване. Комисията може да участва в тези разисквания.

Член 11

Държавите членки могат да не прилагат настоящата директива:

- а) за някои параметри, отбелязани с (0) в Приложение I, поради изключителни метеорологични обстоятелства или специални географски условия;
- б) когато посочените води претърпяват естествено обогатяване с някои вещества, което предизвиква неспазването на стойностите, предписани в Приложение I.

Естествено обогатяване е процесът, при който определена маса вода приема от почвата някои съдържащи се в нея вещества без намесата на човека.

Член 12

Измененията и допълненията, необходими за привеждане в съответствие с научно-техническия прогрес:

- на стойностите „О” на параметрите
- на методите за анализ,

дадени в Приложение 1, се приемат в съответствие с процедурата, предвидена в член 14.

Член 13

1. За целите на член 12 се създава Комитет за привеждане в съответствие с научно-техническия прогрес, по-долу наричан „комитет”, който се състои от представители на Държавите-членки, и се председателства от представител на Комисията.

2. Комитетът изготвя свой вътрешен правилник.

Член 14

1. В случая, когато се прилага процедурата, определена в настоящия член, комитетът се свиква от председателя или по инициатива на последния, или по искане на представителя на държава-членка.

2. Представителят на Комисията внася в комитета проект на мерки за приемане. Комитетът представя своето становище по проекта в срок, който председателят определя в зависимост от спешността на въпроса. Той се произнася с мнозинство от четиридесет и един гласа, като гласовете на държавите-членки са подложени на претеглянето, предвидено в член 148, параграф 2 от Договора. Председателят не участва в гласуването.

3. а) Комисията приема предвидените мерки, когато те са в съответствие със становището на комитета.

б) Когато предвидените мерки не са в съответствие със становището на комитета или при липсата на становище, Комисията незабавно внася в Съвета предложение за мерките за приемане. Съветът взема решение с квалифицирано мнозинство.

в) Ако след изтичането на срок от три месеца, считано от свикването на Съвета, същият не е взел решение, предлаганите мерки се приемат от Комисията.

Член 15

За целите на прилагането на настоящата директива държавите-членки предоставят на Комисията сведения за:

- водите, посочени в съответствие с член 4, параграф 1 и 2, в обобщена форма,

- преразглеждането на посочването на някои води в съответствие с член 4, параграф 3,
- разпоредбите, приети с оглед да се определят нови параметри в съответствие с член 9,
- прилагането на изключения от стойностите, дадени в колона „3” в Приложение I.

Поначало държавите-членки предоставят на Комисията, по нейна мотивирана молба, необходимите сведения за прилагането на настоящата директива.

Член 16

1. Държавите-членки представят на Комисията редовно и първоначално пет години след първоначалното посочване, извършено в съответствие с член 4, параграф 1, подробен доклад за посочените води и техните основни характеристики.
2. Комисията публикува с предварителното съгласие на съответната държава-членка получените по материята сведения.

Член 17

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазването на настоящата директива, в срок от две години, считано от нейното съобщаване. Те незабавно уведомяват за това Комисията.
2. Държавите-членки представят на Комисията текста на основните разпоредби от вътрешното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 18

Държавите-членки са адресати на настоящата директива.

Съставено в Брюксел на 18 юли 1978 година.

За Съвета:
Председател
M. LAHNSTEIN

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

СПИСЪК НА ПАРАМЕТРИТЕ

Параметър	Води за пъстървови риби		Води за шаранови риби		Метод за анализ или контрол	Минимална честота на вземане на проби или измервания	Бележки
	О	З	О	З			
1. Температура	1. Температурата, измерена под точката на термични изливания (на границата на смесването), не трябва да надминава естествената температура с повече от: 1,5° C 3° C				Термометрия	Ежеседмично, над и под мястото на термичното изхвърляне	Да се избягват твърде резки промени в температурата
	Изключения, географски ограничени, могат да бъдат решени от държавите-членки, при специални условия, ако компетентният орган може да докаже, че тези изключения няма да имат вредни последици за балансираното развитие на рибните популации.						
	2. Термичното изхвърляне не трябва да води до превишаване на следните стойности на температурата в зоната, намираща се под точката на термично изхвърляне (на границата на смесването): 21,5° (0) 10° (0) 28° (0) 10° (0)						
	Граничната стойност 10° се прилага само за размножителните периоди на видовете, които имат нужда от студени води за размножаването им, единствено за водите, в които е възможно да има такива видове.						
	Граничните стойности на температурата могат да бъдат превишени за 2% от времето.						
2. Разтворен кислород (мг/л O ₂)	50% > 9 100% > 7	50% > 9 Ако съдържанието на кислород падне под 6 мг/л, държавите-членки прилагат	50% > 8 100% > 5	50% > 7 Когато съдържанието на кислород падне под 6 мг/л, държавите-членки	Метод на Винклер или специфични електроди (електрохимичен метод)	Веднъж месечно, поне една представителна проба в деня на вземането с ниско съдържание на кислород. Ако има съмнения за значителни колебания през деня, се вземат по две проби за деня.	

		разпоред- бите на член 7, параграф 3. Компе- тентният орган трябва да докаже, че това поло- жение ня- ма да има вредно въздейст- вие върху балансира- ното раз- витие на рибните популации		прилагат разпоред- бите на член 7, параграф 3. Компе- тентният орган трябва да докаже, че това поло- жение ня- ма да има вредно въздейст- вие върху балансира- ното раз- витие на рибните популации			
3. pH		6-9 (0) (¹)		6-9 (0) (¹)	Електрометрия; калибровка с два разтвора с известно pH, за предпочитане от двете страни на стойността на pH, която се	Месечно	
4. Суспендирани вещества (мг/л)	< 25 (0)		< 25 (0)		Филтриране през филтрираща мембрана от 0,45µm или чрез центрофугиране (минимум 5 минути, средно ускорение 2800- 3200 об.) суше- не при 105° C и претегляне.		Посочените стойности се отнасят до средни концентрации и не се прилагат за суспендирани вещества с вредни химични свойства. Наводненията могат да предизвикат много високи концентрации.
5. DBO ₂ (мг/л O ₂)	< 3		< 6		Определяне на O ₂ по метода на Винклер преди и след 5-дневна инкубация в пълна тъмнина при 20± 1° C (без		

					да се пречи на нитрификацията)		
6.Общо количество фосфор (мг/л Р)					Молекулна абсорбционна спектрофотометрия		Що се отнася до езерата със средна дълбочина между 18 и 300 м, може да се приложи следната формула: — $L < 10 \underline{Z} (1 + \sqrt{T_w})$ T_w където L=на натоварването в мг Р на квадратен метър от повърхността на езерото за една година Z=средната дълбочина на езерото в метри T_w=теоретичното време за обновяване на водата на езерото, изразено в години В останалите случаи граничните стойности 0,2 мг/л за водите за пстървови риби и 0,4 мг/л за водите за шаранови риби, изразени в PO_4 могат да се считат за индикативни стойности с оглед намаляване на евтрофикацията.
7. Нитрити (мг/л NO_2)	< 0,01		< 0,03		Молекулна абсорбционна спектрофотометрия		
8. Фенолни съединения (мг/л C_6H_5OH)		(2)		(2)	по вкуса		Опитване на вкус се извършва само ако се предполага наличието на фенолни съединения.

9. Нефтени въглеводороди		(3)		(3)	Визуален по вкуса	Месечно	Визуален преглед се извършва ежесечно; опитване на вкус са извършва само ако се предполага наличието на въглеводороди.
10. Нейонизиран амоняк (мг/л NH ₃)	< 0,005	< 0,025	< 0,005	< 0,025	Молекулна абсорбционна спектрофотометрия с индофенолно синьо или по метода на Неслер, комбинирано с определяне на рН и температурата.	Месечно	Може да се превишат стойности на нейонизирания амоняк, при условие, че става дума за несъществени пикове през деня.
11. Общо количество амониени йони (мг/л NH ₄)	< 0,04	< 1 (4)	< 0,2	< 1 (4)			
12. Общо количество остатъчен хлор (мг/л HOCl)		< 0,005		< 0,005	Метод DPD (диетил-фенилендиамин)	Месечно	Стойностите „3” съответстват на рН 6. Могат да се приемат по-високи концентрации на общ хлор, ако рН е по-високо
13. Общо количество цинк (Zn мг/л)		< 0,3		< 1,0	Атомно абсорбционна спектрометрия	Месечно	Стойностите „3” съответстват на твърдост на водата 100 мг/л CaCO ₃ . При води с твърдост между 10 и 500 мг/л съответните гранични стойности могат да се намерят в Приложение II.
14. Разтворима мед (Cu мг/л)	< 0,04		< 0,04		Атомно абсорбционна спектрометрия		Стойностите „0” съответстват на твърдост на водата 100 мг/л CaCO ₃ . При води с твърдост между

							10 и 300 мг/л съответните гранични стойности могат да се намерят в Приложение II.
(1) Изкуствените колебания на рН по отношение на константните стойности не трябва да надвишават $\pm 0,5$ единица рН в границите между 0,6 и 0,9, при условие, че тези колебания не повишават вредностите от другите налични във водата вещества. (2) Фенолните съединения не трябва да са в такива концентрации, които променят вкуса на рибата. (3) Във водата не трябва да има нефтени продукти в количества, които - образуват филм на повърхността на водата или слой по речното корито или езерния бряг - придават на рибата осезаем вкус на въглеродороди - предизвикват вреден ефект при рибата. (4) При по-специални географски или климатични условия, и особено при ниски температури на водата и намалена нитрификация или когато компетентният орган може да докажат, че няма вредно влияние за балансираното развитие на рибните популации, държавите-членки могат да определят стойности над 1 мг/л.							
<i>Обща бележка:</i> Трябва да се отбележи, че при определяне на стойностите на параметрите се е изхождало от хипотезата, че останалите параметри, независимо дали са споменати или не в настоящото приложение, са благоприятни. Това предполага по-конкретно, че концентрациите на останалите вредни вещества, които не са упоменати, са много ниски. Ако има смес от две или повече вредни субстанции, може да настъпи сериозен кумулативен ефект (събирателен, синергичен или антагонистичен). <i>Съкращения:</i> O = ориентировъчни стойности 3 = задължителни стойности (0) – допустимо изключение съгласно член 11.							

ПРИЛОЖЕНИЕ II

**СПЕЦИАЛНИ УКАЗАНИЯ ЗА ОБЩОТО КОЛИЧЕСТВО ЦИНК И
РАЗТВОРИМАТА МЕД**

Общо количество цинк

(вж. Приложение I, № 13, колона „Забележки”)

Концентрации на цинка (Zn мг/л) в зависимост от различните стойности на твърдостта на водата, между 10 и 500 мг/л калциев карбонат (CaCO₃).

	Твърдост на водата (мг/л CaCO ₃)			
	10	50	100	500
Води за пъстървови риби (Zn мг/л)	0,03	0,2	0,3	0,5
Води за шаранови риби (Zn мг/л)	0,3	0,7	1,0	2,0

Разтворима мед

(вж. Приложение I, № 14, колона „Забележки”)

Концентрации на разтворимата мед (Cu мг/л) в зависимост от различните стойности на твърдостта на водата между 10 и 300 мг/л калциев карбонат (CaCO₃).

	Твърдост на водата (мг/л CaCO ₃)			
	10	50	100	300
Cu мг/л	0,05 ⁽¹⁾	0,022	0,04	0,112
⁽¹⁾ Наличието на риба във води, които съдържат по-високи концентрации на мед, може да показва преобладаващо количество разтворими медно-органични съединения.				